Biuletyn Europejski nr 4 (16)/ 2015*

SPIS TREŚCI

Informacje s. 2

Nowe akty prawne UE s. 3

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE s. 3

- Podatki s. 3
- Cła s. 5
- Zamówienia publiczne s. 6
- Pomoc państwa s. 8
- Zabezpieczenie społeczne s. 8
- Produkty lecznicze s. 10

Orzecznictwo ETPC s. 10

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- W dniu 26 marca 2015 r. Trybunał Sprawiedliwości UE w odpowiedzi na pytanie prejudycjalne skierowane przez NSA w sprawie I FSK 221/12 wydał wyrok w sprawie C-499/13 Marian Macikowski przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Gdańsku (zob. omówienie na s. 4 niniejszego Biuletynu).
- W dniu 16 kwietnia 2015 r. Trybunał Sprawiedliwości UE w odpowiedzi na pytanie prejudycjalne NSA w sprawie I FSK 1389/12 wydał wyrok w sprawie C-42/14 Minister Finansów przeciwko Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w Warszawie w przedmiocie interpretacji art. 14 ust. 1, art. 15 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2009/162/UE z dnia 22 grudnia 2009 r. (zob. szerzej nt. tego wyroku w kolejnym biuletynie nr 5(17)/2015).
- Od października 2015 r. zwiększy się liczba sędziów Sądu UE. Obecnie Sąd liczy 28 członków – po jednym na każde państwo członkowskie UE. Docelowo każde państwo będzie miało po dwóch sędziów. W pierwszym etapie reformy, od października 2015, urząd obejmie 12 sędziów. Kolejność dołączania sędziów ustalono w drodze losowania, w jego wyniku jednym z 12 nowych sędziów będzie sędzia z Polski.
- Dnia 9 marca 2015 r. Komisja Europejska opublikowała „Unijną tablicę wyników wymiaru sprawiedliwości 2015"(The 2015 EU Justice Scoreboard) zawierającą wskaźniki jakości, niezależności i skuteczności sądownictwa państw członkowskich UE. Polska znalazła się w czołówce państw z najkrótszym okresem oczekiwania na rozstrzygnięcie sporu w pierwszej instancji sądowej w sprawach administracyjnych. Opublikowane przez Komisję Europejską dane mają pomóc tworzyć bardziej efektywne systemy wymiaru sprawiedliwości (zob. szerzej: http://ec.europa.eu/polska/news/150309_tablica_pl.htm oraz http://oide.sejm.gov.pl/oide/images/files/pigulki/tablica_wynikow2015.pdf
- W dniach 26-27 marca 2015 r. w Brukseli odbyła się konferencja Rady Europy „Implementacja Europejskiej Konwencji Praw Człowieka: nasza wspólna odpowiedzialność". Reprezentujący Rząd RP prof. Artur Nowak-Far, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, podkreślił w swoim wystąpieniu konieczność tworzenia przez państwa Rady Europy krajowych mechanizmów, organów i procedur ds. wykonywania wyroków Trybunału a także zaprezentował niektóre z dobrych praktyk wdrożonych przez Polskę, jak powołanie międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz utworzenie mechanizmu współpracy w zakresie tłumaczenia wyroków Trybunału wydanych przeciwko innym państwom, zrzeszającego TK, NSA, MSZ oraz MS. Podczas konferencji delegaci przyjęli „Deklarację Brukselską" zawierającą szereg zaleceń wobec państw Rady Europy mających na celu poprawę przestrzegania EKPC oraz lepsze wykonywanie wyroków ETPC. (zob. szerzej: relacja z konferencji na stronie internetowej MSZ; link: http://www.msz.gov.pl/pl/polityka_zagraniczna/europejski_trybunal_praw_czlowieka/aktualnosci/).

Nowe akty prawne UE

- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/523 z dnia 25 marca 2015 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 43/2014 i (UE) 2015/104 w odniesieniu do niektórych uprawnień do połowów. Rozporządzenie weszło w życie 29 marca 2015 r.
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/537 z dnia 31 marca 2015 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 w odniesieniu do stosowania laków glinowych koszenili, kwasu karminowego, karmin (E 120) w środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego. Rozporządzenie wchodzi w życie 21 kwietnia 2015 r.

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy.]

Podatki

Wyrok Trybunału z 5 marca 2015 r. w sprawie C-175/14 Ralph Prankl

Odesłanie prejudycjalne - Podatki - Dyrektywa 92/12/EWG - Ogólne warunki dotyczące wyrobów objętych podatkiem akcyzowym - Opodatkowanie towarów pochodzących z przemytu - Towary dopuszczone do konsumpcji w jednym państwie członkowskim i wysłane do innego państwa członkowskiego - Ustalenie właściwego państwa członkowskiego - Prawo państwa tranzytu do opodatkowania wspomnianych towarów.

*) Artykuł 7 ust. 1 i 2, a także art. 9 ust. 1 dyrektywy Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania, zmienionej dyrektywą Rady 92/108/EWG z dnia 14 grudnia 1992 r., należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy towary objęte podatkiem akcyzowym przemycone na terytorium jednego państwa członkowskiego są transportowane bez dokumentu towarzyszącego przewidzianego w art. 7 ust. 4 wspomnianej dyrektywy do innego państwa członkowskiego, na którego terytorium zostają wykryte przez właściwe organy, to państwa członkowskie tranzytu nie są uprawnione także do pobrania podatku akcyzowego od kierowcy samochodu ciężarowego, który dokonał wspomnianego transportu, z tego względu, że przechowywał on wspomniane towary do celów handlowych na ich terytorium.

Wyrok Trybunału z 5 marca 2015 r. w sprawie C-553/13 Tallinna Ettevõtlusamet przeciwko Statoil Fuel & Retail Eesti AS.

Odesłanie prejudycjalne - Podatki pośrednie - Podatki akcyzowe - Dyrektywa 2008/118/WE - Artykuł 1 ust. 2 - Paliwo płynne objęte podatkiem akcyzowym - Podatek od sprzedaży detalicznej - Pojęcie "szczególnego celu" - Uprzednie przydzielenie wpływów z podatku -

Organizacja transportu publicznego na obszarze miasta.

*) Artykuł 1 ust. 2 dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG, należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on na stwierdzenie, że podatek, taki jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, w zakresie w jakim jest on nakładany na sprzedaż detaliczną paliwa płynnego objętego podatkiem akcyzowym, wypełnia szczególny cel w rozumieniu tego przepisu w przypadku, gdy jest on przeznaczony na finansowanie organizacji transportu publicznego na obszarze jednostki samorządu terytorialnego nakładającej ten podatek, które to zadanie ta jednostka samorządu terytorialnego ma obowiązek wypełniać i finansować niezależnie od wspomnianego podatku, nawet jeśli wpływy z tego podatku są wykorzystywane wyłącznie w celu wykonywania tej działalności. Wspomniany przepis należy w konsekwencji interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisom krajowym, takim jak rozpatrywane w sprawie w postępowaniu głównym, które wprowadzają taki podatek od sprzedaży detalicznej paliwa płynnego objętego podatkiem akcyzowym.

Wyrok Trybunału z 5 marca 2015 r. w sprawie C-502/13 Komisja Europejska przeciwko Wielkiemu Księstwu Luksemburga.

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego - Podatki - Podatek VAT - Stosowanie stawki obniżonej - Dostawa książek cyfrowych lub elektronicznych.

*) Stosując stawkę podatku od wartości dodanej w wysokości 3 % do dostawy książek cyfrowych lub elektronicznych Wielkie Księstwo Luksemburga uchybiło zobowiązaniom, jakie na nim ciążą na mocy art. 96–99, art. 110 i art. 114 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/88/UE z dnia 7 grudnia 2010 r., w związku z załącznikami II i III do rzeczonej dyrektywy i rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającym środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112.

Wyrok Trybunału z 5 marca 2015 r. w sprawie C-479/13 Komisja Europejska przeciwko Republice Francuskiej.

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego - Podatki - Podatek VAT - Stosowanie stawki obniżonej - Dostawa książek cyfrowych lub elektronicznych.

*) Stosując stawkę obniżoną podatku od wartości dodanej do dostawy książek cyfrowych lub elektronicznych Republika Francuska uchybiła zobowiązaniom, jakie na niej ciążą na mocy art. 96 i 98 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/88/UE z dnia 7 grudnia 2010 r., w związku z załącznikami II i III do rzeczonej dyrektywy i rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającym środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112.

Wyrok Trybunału z 26 marca 2015 r. w sprawie C-499/13 Marian Macikowski przeciwko Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku.

Odesłanie prejudycjalne - Wspólny system podatku od wartości dodanej - Zasady proporcjonalności i neutralności podatkowej - Opodatkowanie dostawy nieruchomości w ramach sprzedaży egzekucyjnej w drodze licytacji - Przepisy krajowe zobowiązujące komornika sądowego dokonującego takiej sprzedaży do obliczenia i zapłaty podatku VAT od takiej transakcji - Zapłata ceny sprzedaży do właściwego sądu i obowiązek tego sądu polegający na przekazaniu kwoty podatku VAT podlegającego zapłacie komornikowi

sądowemu - Odpowiedzialność finansowa i karna komornika sądowego w wypadku braku zapłaty podatku VAT - Różnica pomiędzy terminem prawa powszechnego do zapłaty podatku VAT przez podatnika a terminem nałożonym na takiego komornika sądowego - Brak możliwości odliczenia naliczonego podatku VAT.

*) Artykuły 9, 193 i art. 199 ust. 1 lit. g) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one przepisowi prawa krajowego, takiemu jak będący przedmiotem postępowania głównego, który w ramach sprzedaży nieruchomości w trybie egzekucji nakłada na płatnika, czyli komornika sądowego, który dokonał tej sprzedaży, obowiązek obliczenia, pobrania i zapłaty podatku od wartości dodanej od kwoty uzyskanej z owej transakcji w wymaganym terminie.

*) Zasadę proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ona przepisowi prawa krajowego, takiemu jak będący przedmiotem postępowania głównego, na podstawie którego komornik sądowy odpowiada całym swoim majątkiem za kwotę podatku od wartości dodanej od kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości dokonanej w trybie egzekucji, w wypadku gdy nie wykona on obowiązku pobrania i wpłacenia tego podatku, pod warunkiem że dany komornik sądowy faktycznie posiada wszelkie instrumenty prawne w celu wykonania tego obowiązku, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego.

*) Artykuły 206, 250 i 252 dyrektywy 2006/112 oraz zasadę neutralności podatkowej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one przepisowi prawa krajowego, takiemu jak będący przedmiotem postępowania głównego, na podstawie którego wskazany w tym przepisie płatnik ma obowiązek obliczyć, pobrać i wpłacić kwotę podatku od wartości dodanej z tytułu sprzedaży towarów dokonanej w trybie egzekucji, bez możliwości odliczenia kwoty podatku naliczonego w okresie od początku okresu rozliczeniowego do daty pobrania podatku od podatnika.

Cła

Wyrok Trybunału z 4 marca 2015 r. w sprawie C-547/13 «Oliver Medical» SIA przeciwko Valsts ieņēmumu dienests.
Odesłanie prejudycjalne - Rozporządzenie (EWG) nr 2658/87 - Wspólna taryfa celna - Klasyfikacja taryfowa - Nomenklatura scalona - Pozycje 8543, 9018 i 9019 - Urządzenia laserowe i ultradźwiękowe a także ich części i akcesoria.

*) Nomenklaturę scaloną zawartą w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, w brzmieniu nadanym mu kolejno rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1214/2007 z dnia 20 września 2007 r., rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1031/2008 z dnia 19 września 2008 r., rozporządzeniem Komisji (WE) nr 948/2009 z dnia 30 września 2009 r., rozporządzeniem Komisji (UE) nr 861/2010 z dnia 5 października 2010 r. i rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1006/2011 z dnia 27 września 2011 r., należy interpretować w ten sposób, że celem stwierdzenia, czy towary tego rodzaju co towary w postępowaniu głównym należy zaklasyfikować raczej jako urządzenia i przyrządy przeznaczone do celów medycznych w ramach pozycji 9018 tej nomenklatury lub jako urządzenia do mechanoterapii w ramach jej pozycji 9019, a nie jako aparaturę elektryczną posiadającą indywidualne funkcje w ramach pozycji 8543 wskazanej nomenklatury, należy wziąć pod uwagę wszystkie istotne aspekty sprawy

w zakresie dotyczącym obiektywnych cech i właściwości owego produktu. Pośród istotnych aspektów należy ocenić użycie owych towarów zamierzone przez producenta, podobnie jak warunki i miejsce ich użycia. Okoliczność, że owe towary są przeznaczone do leczenia jednej lub wielu chorób i że owo leczenie powinno być wykonywane w autoryzowanym ośrodku zdrowia i pod kontrolą pracownika służby zdrowia stanowi wskazówkę mogącą prowadzić do wykazania, że owe towary są przeznaczone do celów medycznych. Natomiast okoliczność, że towary umożliwiają głównie dokonywanie upiększeń estetycznych, że można je obsługiwać poza ramami medycznymi, np. w salonie piękności, i bez interwencji pracownika służby zdrowia, stanowi wskazówkę mogącą podważyć przeznaczenie owych towarów do celów medycznych. Wymiary, masa i stosowana technologia nie stanowią aspektów decydujących dla celów klasyfikowania towarów tego rodzaju co towary rozpatrywane w postępowaniu głównym do pozycji CN 9018.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (piąta izba) z 12 marca 2015 r. w sprawie C-538/13 eVigilo Ltd przeciwko Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Odesłanie prejudycjalne - Zamówienia publiczne - Dyrektywy 89/665/EWG i 2004/18/WE - Zasada równego traktowania i zasada przejrzystości - Powiązanie zwycięskiego oferenta z biegłymi instytucji zamawiającej - Obowiązek wzięcia pod uwagę tego powiązania - Ciężar dowodu na stronniczość biegłego - Brak wpływu takiej stronniczości na końcowy wynik oceny - Termin do wniesienia odwołania - Podważenie abstrakcyjnych kryteriów udzielenia zamówienia - Wyjaśnienie tych kryteriów po przedstawieniu szczegółowych informacji na temat podstaw udzielenia zamówienia - Stopień zgodności ofert z wymaganiami technicznymi, jako kryterium oceny.

*) Artykuł 1 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. oraz art. 2, art. 44 ust. 1 i art. 53 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi powinny być interpretowane w ten sposób, iż co do zasady nie stoją one na przeszkodzie temu, by niezgodność z prawem oceny ofert złożonych przez oferentów była stwierdzana jedynie w oparciu o znaczące powiązania zwycięskiego oferenta z biegłymi powołanymi przez instytucję zamawiającą do oceny ofert. Instytucja zamawiająca jest, w każdym wypadku, zobowiązana sprawdzić, czy istnieje ewentualny konflikt interesów, i podjąć odpowiednie działania celem zapobieżenia powstaniu takiego konfliktu, wykrycia go lub zaradzenia mu. W ramach badania odwołania w przedmiocie unieważnienia decyzji w sprawie udzielenia zamówienia publicznego z powodu stronniczości biegłych, nie można wymagać, by oferent, którego oferta została odrzucona, wykazał w konkretny sposób, że biegli byli stronniczy. Na gruncie prawa krajowego należy, co do zasady, określić, czy i w jakim zakresie właściwe organy nadzoru administracyjnego i właściwe organy kontroli sądowej powinny rozważyć wpływ ewentualnej stronniczości biegłych na decyzję

dotyczącą zawarcia umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego.
*) Artykuł 1 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 89/665 zmienionej dyrektywą 2007/66 oraz art. 2, art. 44 ust. 1 i art. 53 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/18 powinny być interpretowane w ten sposób, że wymagają one, by prawo do wniesienia odwołania w przedmiocie zgodności z prawem postępowania przetargowego przysługiwało, po upływie terminu przewidzianego w prawie krajowym, rozsądnie poinformowanemu i wykazującemu zwykłą staranność oferentowi, który był zdolny zrozumieć warunki zamówienia dopiero w chwili, gdy instytucja zamawiająca, oceniwszy oferty, przedstawiła wyczerpujące informacje na temat podstaw swojej decyzji. Takie prawo do wniesienia odwołania przysługuje przed upływem terminu do zaskarżenia decyzji dotyczącej zawarcia umowy w sprawie udzielenia zamówienia.
*) Artykuł 2 i art. 53 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/18 powinny być interpretowane w ten sposób, że umożliwiają one, co do zasady, instytucji zamawiającej przyjęcie – jako kryterium oceny ofert złożonych przez oferentów w odpowiedzi na zamówienie publiczne – stopnia zgodności tych ofert z wymogami zawartymi w dokumentacji przetargowej.

Wyrok Trybunału z 4 marca 2015 r. w sprawie C-534/13 Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare i inni przeciwko Fipa Group srl i inni.

Odesłanie prejudycjalne - Artykuł 191 ust. 2 TFUE - Dyrektywa 2004/35/WE - Odpowiedzialność za środowisko naturalne - Przepisy krajowe nieprzewidujące możliwości nałożenia przez administrację na właścicieli zanieczyszczonych nieruchomości, którzy nie przyczynili się do tego zanieczyszczenia, obowiązku wykonania środków zapobiegawczych i zaradczych i przewidujące tylko obowiązek zwrotu kosztów działań podjętych przez administrację - Zgodność z zasadami "zanieczyszczający płaci", ostrożności, działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła.

*) Dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu należy interpretować w ten sposób, iż nie stoi ona na przeszkodzie przepisom krajowym, takim jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, które w sytuacji gdy jest niemożliwe zidentyfikowanie podmiotu odpowiedzialnego za zanieczyszczenie nieruchomości lub wyegzekwowanie od tego podmiotu środków zaradczych, nie pozwalają właściwemu organowi na nałożenie obowiązku wykonania środków zapobiegawczych i zaradczych na właściciela tej nieruchomości, który nie jest odpowiedzialny za zanieczyszczenie, i jest on tylko zobowiązany do zwrotu kosztów działań podjętych przez właściwy organ w granicach wartości rynkowej terenu określonej po zakończeniu działań.

Wyrok Trybunału z 26 marca 2015 r. w sprawie C-601/13 Ambisig - Ambiente e Sistemas de Informação Geográfica SA przeciwko Nersant - Associação Empresarial da Região de Santarém i Núcleo Inicial - Formação e Consultoria Lda.

Odesłanie prejudycjalne - Dyrektywa 2004/18/WE - Zamówienia publiczne na usługi - Przebieg postępowania - Kryteria udzielania zamówień - Kwalifikacje osób wyznaczonych do wykonania zamówień.

*) Przy udzielaniu zamówienia na świadczenie usług o charakterze intelektualnym, szkolenia i doradztwa, art. 53 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usług nie sprzeciwia się ustanowieniu przez instytucję zamawiającą kryterium, które pozwala na ocenę zdolności ekip zaproponowanych konkretnie przez ubiegających się dla wykonania tego zamówienia, i które

uwzględnia skład ekipy, a także doświadczenie i życiorysy jej członków.

Pomoc państwa

Wyrok Trybunału z 19 marca 2015 r. w sprawie C-672/13 OTP Bank Nyrt przeciwko Magyar Állam i Magyar Államkincstár.

Odesłanie prejudycjalne - Pomoc państwa - Artykuł 107 ust. 1 TFUE - Pojęcie pomocy państwa - Przyznana przed przystąpieniem Węgier do Unii Europejskiej pomoc mieszkaniowa dla pewnych kategorii gospodarstw domowych - Rozliczanie pomocy przez instytucję kredytową w zamian za przyznaną gwarancję państwową - Artykuł 108 ust. 3 TFUE - Środek, który nie został uprzednio zgłoszony Komisji Europejskiej - Niezgodność z prawem.

*) Udzielona wyłącznie instytucjom kredytowym gwarancja przyznana przez państwo węgierskie w § 25 ust. 1 i 2 dekretu rządowego nr 12/2001 z dnia 31 stycznia 2001 r. regulującego kwestię pomocy mającej na celu ułatwienie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych ma a priori znamiona pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Niemniej jednak do sądu odsyłającego należy przeprowadzenie oceny tego, czy rzeczywiście gwarancja ta ma charakter selektywny, w szczególności poprzez ustalenie tego, czy w efekcie zmiany dekretu z 2001 r., jaka miała zostać dokonana w 2008 r., gwarancja ta mogła zostać przyznana również podmiotom gospodarczym innym niż tylko instytucje kredytowe i, jeśli rzeczywiście miało to miejsce, czy za pomocą tej okoliczności można zakwestionować selektywny charakter tej gwarancji.
*) Przy założeniu, iż sąd odsyłający uzna tę gwarancję za mającą znamiona pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy uznać taką gwarancję za nową pomoc, która na tej podstawie podlega przewidzianemu w art. 108 ust. 3 TFUE obowiązkowi uprzedniego zgłoszenia Komisji Europejskiej. Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie tego, czy dane państwo członkowskie wywiązało się z tego obowiązku, i – jeśli sąd ten dojdzie do wniosku, że nie miało to miejsca – uznanie tej pomocy za przyznaną bezprawnie.
*) Zgodnie z prawem Unii beneficjentom gwarancji państwowej takiej jak ta rozpatrywana w postępowaniu głównym, która została przyznana z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE i, co za tym idzie, stanowi pomoc przyznaną bezprawnie, nie przysługuje środek zaskarżenia.

Zabezpieczenia społeczne

Wyrok Trybunału z 19 marca 2015 r. w sprawie C-266/13 L. Kik przeciwko Staatssecretaris van Financiën.

Odesłanie prejudycjalne - Zabezpieczenie społeczne - Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 - Umowa zawarta między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony w sprawie swobodnego przepływu osób - Obywatel państwa członkowskiego, w którym zamieszkuje pracujący w charakterze pracownika najemnego na pokładzie statku-platformy do układania rurociągów pływającego pod banderą państwa trzeciego - Pracownik zatrudniony początkowo przez przedsiębiorstwo mające siedzibę w Niderlandach, a następnie przez przedsiębiorstwo z siedzibą w Szwajcarii - Praca świadczona początkowo nad szelfem kontynentalnym przylegającym do państwa trzeciego, a następnie na wodach międzynarodowych i nad szelfem

kontynentalnym przylegającym do pewnych państw członkowskich - Podmiotowy zakres zastosowania tego rozporządzenia - Ustalenie właściwego ustawodawstwa.

*) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w wersji zmienionej i uaktualnionej rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r., ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Rady (WE) nr 307/1999 z dnia 8 lutego 1999 r., należy interpretować w ten sposób, że pracownik najemny, który - tak jak L. Kik - jest obywatelem państwa członkowskiego, w którym zamieszkuje i w którym jego dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym, który pracuje na pokładzie statku-platformy do układania rurociągów pływającego pod banderą państwa trzeciego i nawigującego w różnych obszarach świata, w szczególności na wysokości części szelfu kontynentalnego przypadającego na pewne państwa członkowskie, poprzednio zatrudniony przez przedsiębiorstwo mające siedzibę w państwie członkowskim jego miejsca zamieszkania, który zmienia pracodawcę i obecnie jest zatrudniony przez przedsiębiorstwo z siedzibą w Szwajcarii, w dalszym ciągu zamieszkując w tym samym państwie członkowskim i pływając na tym samym statku, jest objęty podmiotowym zakresem zastosowania tego rozporządzenia nr 14087/71, w wersji zmienionej i uaktualnionej rozporządzeniem nr 118/97, ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem nr 307/1999.
*) Przepisy regulujące ustalenie właściwego ustawodawstwa krajowego zawarte w tytule II rozporządzenia nr 1408/71 należy interpretować w ten sposób, że obywatel państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej, a więc państwa traktowanego dla celów stosowania tego rozporządzenia jak państwo członkowskie, osoba wykonująca pracę najemną za wynagrodzeniem na pokładzie statku pływającego pod banderą państwa trzeciego i poza terytorium Unii, włącznie z obszarem nad szelfem kontynentalnym państwa członkowskiego, lecz zatrudniona przez przedsiębiorstwo z siedzibą na terytorium Konfederacji Szwajcarskiej, podlega ustawodawstwu państwa siedziby swojego pracodawcy. Jednakże w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, w sytuacji gdy zastosowanie tego rozporządzenia powodowałoby objęcie systemem ubezpieczenia dobrowolnego, bądź nie powodowałoby objęcia żadnym systemem zabezpieczenia społecznego, obywatel ten podlegałby wyłącznie ustawodawstwu państwa członkowskiego miejsca swojego zamieszkania.

Wyrok Trybunału z 26 marca 2015 r. w sprawie C-316/13 Gérard Fenoll przeciwko Centre d'aide par le travail «La Jouvene» et Association de parents et d'amis de personnes handicapées mentales (APEI) d'Avignon.

Odesłanie prejudycjalne - Polityka społeczna - Karta praw podstawowych Unii Europejskiej - Artykuł 31 ust. 2 - Dyrektywa 2003/88/WE - Artykuł 7 - Pojęcie "pracownika" - Osoba niepełnosprawna - Prawo do corocznego płatnego urlopu - Przepisy krajowe sprzeczne z prawem Unii - Rola sędziego krajowego.

*) Pojęcie „pracownika" w rozumieniu art. 7 dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy i art. 31 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że może ono obejmować osobę przyjętą do ośrodka pomocy przez pracę, takiego jak rozpatrywany w sprawie w postępowaniu głównym.

Wyrok Trybunału z 26 marca 2015 r. w sprawie C-279/13 C More Entertainment AB przeciwko Linus Sandberg.

Odesłanie prejudycjalne - Zbliżanie ustawodawstw - Prawo autorskie i prawa pokrewne - Dyrektywa 2001/29/WE - Społeczeństwo informacyjne - Harmonizacja niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych - Artykuł 3 ust. 2 - Bezpośrednia transmisja rozgrywek sportowych w witrynie internetowej

*) Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu rozszerzającemu wyłączne prawo organizacji radiowych i telewizyjnych, o których mowa w tym art. 3 ust. 2 lit. d), w odniesieniu do czynności publicznego udostępniania, którymi mogłyby być transmisje rozgrywek sportowych przeprowadzane bezpośrednio w Internecie, takie jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, pod warunkiem że takie rozszerzenie nie narusza ochrony prawa autorskiego.

Produkty lecznicze

Wyrok Trybunału z 12 marca 2015 r. w sprawie C-577/13 Actavis Group PTC EHF i Actavis UK Ltd przeciwko Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG.

Odesłanie prejudycjalne - Produkty lecznicze stosowane u ludzi - Rozporządzenie (WE) nr 469/2009 - Artykuł 3 - Dodatkowe świadectwo ochronne - Warunki otrzymywania świadectwa - Produkty lecznicze zawierające częściowo lub całkowicie ten sam składnik aktywny - Kolejne wprowadzenie do obrotu - Mieszanina składników aktywnych - Uprzednie wprowadzenie do obrotu składnika aktywnego w postaci produktu leczniczego zawierającego tylko jeden składnik aktywny - Warunki uzyskania więcej niż jednego świadectwa ochronnego na podstawie tego samego patentu - Zmiana składników aktywnych patentu podstawowego.

*) Artykuł 3 lit. a) i c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 469/2009 z dnia 6 maja 2009 r. dotyczącego dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych należy intepretować w ten sposób, że w przypadku gdy w patent podstawowy zawiera zastrzeżenie dotyczące produktu zawierającego składnik aktywny, który jako jedyny stanowi główny element wynalazczy, w odniesieniu do którego uprawniony z tego patentu już uzyskał dodatkowe świadectwo ochronne, a także zastrzeżenie późniejsze, dotyczące produktu zawierającego mieszaninę tego składnika aktywnego z inną substancją, to przepis ten stoi na przeszkodzie uzyskaniu przez tego uprawnionego drugiego dodatkowego świadectwa ochronnego dotyczącego wspomnianej mieszaniny.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Wyrok (Wielkiej Izby) z 19 marca 2015 r. S.J. przeciwko Belgii (skarga nr 70055/10)
Art. 3 EKPC (zakaz tortur i nieludzkiego traktowania) – art. 8 EKPC (prawo do poszanowania życia rodzinnego i prywatnego) - art. 13 EKPC (prawo do skutecznego środka odwoławczego) – wydalenie cudzoziemca zarażonego

wirusem HIV – prawo pobytu stałego - ochrona zdrowia

Zawisła przed ETPC sprawa dotyczyła nakazu powrotu Skarżącej - matki zarażonej HIV i jej trójki dzieci do Nigerii oraz zagadnienia skuteczności odwołań od nakazów deportacji w ustawodawstwie krajowym w świetle art. 3, art. 8 i art. 13 EKPC z uwzględnieniem okoliczności szczególnych w odniesieniu do Skarżącej - powodów medycznych w postaci nosicielstwa wirusa HIV. Skarżąca – obywatelka Nigerii w 2007 roku przybyła do Belgii (Bruksela) i złożyła wniosek o azyl.

Ze względu na zawarcie między Rządem a Skarżącą ugody, w konsekwencji której uregulowano status pobytowy Skarżącej oraz jej dzieci i przyznano im bezterminowe prawo pobytu, ETPC wykreślił sprawę z rejestru.

Do wyroku zdanie odrębne złożył sędzia Pinto de Albuquerque, nie zgadzając się z rozstrzygnięciem o skreśleniu sprawy z rejestru. Stwierdził, że zawisła sprawa była dobrą okazją, by ETPC rozważył zmianę poglądów w przedmiocie podejścia ETPC do kwestii ochrony udzielanej poważnie chorym cudzoziemcom w świetle art. 3 EKPC, jakie wyrażono w wyroku Wielkiej Izby z 27 maja 2008 r. w sprawie N. przeciwko Wielkiej Brytanii (skarga nr 26565/05). W zdaniu odrębnym wskazano, że znajduje ono także odzwierciedlenie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE (zob. wyroki TSUE [Wielkiej Izby] z 18 grudnia 2014 r.: w sprawie C-542/13 Mohamed M'Bodj przeciwko Belgii oraz C-562/13Abdida).

Sędzia wskazał na wypowiedź TSUE z wyroku w sprawie C-542/13: „Jednakże okoliczność, że obywatel państwa trzeciego cierpiący na poważną chorobę nie może na mocy art. 3 EKPC, stosownie do wykładni tego przepisu nadanej przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, w bardzo wyjątkowych przypadkach zostać wydalony do państwa, w którym brak jest odpowiedniego leczenia, nie oznacza, że powinno się mu zezwolić na przebywanie w państwie członkowskim z tytułu ochrony uzupełniającej na mocy dyrektywy 2004/83 [z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony, oraz zawartości przyznawanej ochrony]. W świetle powyższego art. 15 lit. b) dyrektywy 2004/83 należy interpretować w ten sposób, że poważna krzywda, którą przepis ten definiuje, nie obejmuje sytuacji, gdy niehumanitarne lub poniżające traktowanie – takie jak to, o którym mowa w ustawodawstwie rozpatrywanym w postępowaniu głównym – którego może doznać wnioskodawca cierpiący na poważną chorobę w przypadku powrotu do państwa pochodzenia, jest wynikiem braku odpowiedniego leczenia w tym państwie, jeżeli nie chodzi o celowe pozbawienie tego wnioskodawcy opieki"(pkt 40 i 41). Sędzia podkreślił również, że TSUE nie pozostawia państwom członkowskim żadnego marginesu swobody w zakresie rozszerzenia ochrony uzupełniającej na obywateli państw trzecich, którzy cierpią na poważne choroby, cytując pkt 44 wyroku w sprawie C-542/13: „Zastrzeżenie widniejące w art. 3 dyrektywy 2004/83 stoi zaś na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie wprowadziło lub utrzymało przepisy przyznające status osoby kwalifikującej się do ochrony uzupełniającej przewidziany w tej dyrektywie obywatelowi państwa trzeciego cierpiącemu na poważną chorobę ze względu na ryzyko pogorszenia jego stanu zdrowia wynikające z braku odpowiedniego leczenia w państwie pochodzenia, skoro takie przepisy nie są zgodne z tą dyrektywą."

W zdaniu odrębnym s. Pinto de Albuquerque zwrócił uwagę, że z orzecznictwa TSUE wynika, że w stosunku do legalnie przebywających cudzoziemców stosuje się niższy standard ochrony w zakresie opieki zdrowotnej, niż ten przyjęty wobec cudzoziemców przebywających nielegalnie.

Wyrok z 24 marca 2015 r. w sprawie Stettner przeciwko Polsce (skarga nr 38510/06)

Art. 5 § 1 EKPC – prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego – postępowanie karne – Art. 5 § 3 EKPC – długość tymczasowego aresztu – Art. 5 § 4 EKPC – kontrola sądowa zasadności tymczasowego aresztowania – przewlekłość kontroli sądowej

Skarżącemu – chirurgowi i adiunktowi postawiono zarzut popełnienia przestępstw z art. 228 § 1 oraz art. 228 § 4 k.k., tj. korupcji w latach 1997-2004 w związku z pełnioną funkcją.

Pod tymi zarzutami Skarżącego aresztowano 1 czerwca 2006 r. i zwolniono go z aresztu za kaucją 30 listopada 2006 r.

W 1998 r. zdiagnozowano u Skarżącego bezdech występujący podczas snu. Od tego okresu Skarżący w trakcie snu używał respiratora.

ETPC rozpatrując skargę Skarżącego dokonał oceny zasadności zastosowania tymczasowego aresztu przez okres sześciu miesięcy wobec Skarżącego z problemem zdrowotnym i sposobu rozpatrywania zażalenia na postanowienie o przedłużeniu stosowania tego środka.

ETPC na wstępie badał sprawę w związku art. 3 EKPC ponieważ Skarżący sformułował zarzut, zgodnie z którym umieszczenie go w tymczasowym areszcie w sytuacji jego problemów zdrowotnych stanowiło nieludzkie i poniżające traktowanie. W tym zakresie ETPC przychylił się do podniesionego w obserwacjach przez Rząd RP zarzutu i orzekł, że skarga z art. 3 Konwencji jest niedopuszczalna z uwagi na niewyczerpanie krajowych środków odwoławczych.

ETPC badał sprawę również w świetle art. 5 § 3 EKPC w związku ze sformułowanym przez skarżącego zarzutem braku wystarczających i odpowiednich podstaw do stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania. W obserwacjach przedłożonych ETPC Rząd RP podnosił, że stosowanie przez sądy krajowe tymczasowego aresztowania przez okres sześciu miesięcy było uzasadnione rodzajem stawianych skarżącemu zarzutów, koniecznością zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania oraz stopniem skomplikowania sprawy. ETPC podzielił argumentację strony rządowej zauważając ponadto, że śledztwo było prowadzone z należytą starannością, a sądy krajowe badały możliwość zastosowania wobec skarżącego innych nieizolacyjnych środków zapobiegawczych. ETPC uznał, że nie doszło do naruszenia art. 5 ust. 3 EKPC.

W odniesieniu do zarzutu Skarżącego - naruszenia art. 5 ust. 4 EKPC, ETPC badał sposób rozpatrywania zażalenia Skarżącego na postanowienie sądu krajowego o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztu. Rząd RP w obserwacjach przedłożonych ETPC wskazywał na szczególne okoliczności sprawy i konieczność uzyskania dodatkowych informacji przez sąd krajowy o stanie zdrowia Skarżącego. ETPC w tym zakresie nie podzielił stanowiska Rządu i orzekł, że w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia prawa Skarżącego do bezzwłocznego zbadania przez sąd legalności pozbawienia wolności, ponieważ zażalenie Skarżącego na postanowienie o stosowaniu tymczasowego aresztowania było rozpatrywane w sposób przewlekły tj. przez 86 dni. Z uwagi na powyższe ETPC zasądził na rzecz skarżącego kwotę 2 000 EUR tytułem słusznego zadośćuczynienia za szkody niematerialne.